

บทความวิจัย

ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 Effects of Using Skills Reading Comprehension Thai Language improve reading comprehension for students in Grade 4

พระบัญชา ธรรมบุตร¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการสอนอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนแบบฝึกทักษะการสอนอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดพระยาอภัย สำนักงานเขตราชเทวี สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 1 ห้องเรียน คือ มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย สื่ออ่านและแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้นิทาน ข่าว บทความ สารคดี เรื่องสั้น โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย (X) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการหาค่าที (t-test) แบบ Dependent

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสิทธิภาพด้านกระบวนการได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 82.93 และ
 ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 83.98 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่
 กำหนดไว้ (2) นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อ
 พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยหลัง
 เรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

The research aims to create and develop the skills of reading comprehension. The grade 4 students to effectively meet the 80/80 standard and to compare the ability of reading comprehension. The exercises, reading comprehension skills. Between before and after school.

The sample used in this study were students at grade 4 of Wat Pray a young school, ratchathewi, Bangkok in the 1st semester of the academic year 2016 of the classroom is a 30 students 30 on how to choose by Purposive Selection 3 lessons instrument are kinds: plan your reading comprehension. To develop reading comprehension 5 plans 2 period. Practice reading comprehension to improve reading comprehension of 5 chapters, each chapter has a different content. Measure learning ability of reading comprehension grade 5 multiple-choice type, select Option 4, 30 items. The statistics used in data analysis were mean percent deviation standard test. The T-test (dependent sample)

The results showed that reading comprehension skills. For student in grade 4 Wat Pray young school Ratchathewi Bangkok efficiency criteria set by the standard 82.93/83.89 which is higher than the standard 80/80. And capable of reading comprehension classes. Using the skills of

reading comprehension. For students in grade 4 of Wat Pray young Ratchathewi, Bangkok scores higher to get to school. The statistical significance level .05.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทักษะทางภาษาที่สำคัญประกอบด้วย ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการเขียน และทักษะการพูด ภาษาเป็นสื่อสำคัญในการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์ด้วยกัน การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญใช้ในการติดต่อสื่อสาร ถ้าหากผู้สื่อสารสามารถใช้ภาษาในการสื่อได้ถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 8) กำหนดให้การอ่านเป็นสาระสำคัญที่ 1 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งกำหนดตัวชี้วัดไว้ในมาตรฐาน ท.1.1 โดยใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

การจัดการเรียนการสอน การอ่านถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนรู้ ดังนั้นในการเรียนการสอนจำเป็นต้องปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน และพัฒนานักเรียนให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมนุษย์จำเป็นต้องใช้การอ่านในการแสวงหาความรู้ให้ทันกับความเจริญก้าวหน้า ดังที่ แวมมยุรา เหมือนนิล (2544, หน้า17) ได้กล่าวว่า การอ่านที่มีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ การอ่านจับใจความเป็นความเข้าใจที่อ่านระดับต้น และเป็นพื้นฐานที่สำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เช่น ถ้านักเรียนจับใจความเรื่องที่อ่านไม่ได้ ก็คงไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดีได้เลย สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ,กรมวิชาการ (2546, หน้า188) ว่าการอ่านยังต้องสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ปัญหาสำคัญในการอ่านของนักเรียน คืออ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุป แยกแยะประเด็นได้ ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งนี้ยังเป็นปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาในวิทยาการอื่นๆไปด้วย

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพราะเป็นชั้นเรียนชั้นแรกของระดับ ช่วงชั้นที่ 2

ที่มีการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนว่า อ่านแล้วจับประเด็นสำคัญ แยกข้อเท็จจริงและ
ข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความ ตีความ สรุปความได้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าถ้านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
ที่ 4 มีคุณภาพการอ่านเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ ก็จะทำให้การ
เรียนในระดับชั้นสูง ขึ้นไปมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์
มาตรฐาน 80/80
2. ความสามารถทางการเรียนแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในเขตราช
เทวี สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดพระยาไย โรงเรียนกิ่งเพชร
โรงเรียนวัดตีสงหาราม โรงเรียนวัดทัศนารุณสุนทรภิราม มีนักเรียนทั้งสิ้น 215 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัด
พระยาไย สำนักงานเขตราชเทวี สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

จำนวน 1 ห้องเรียน คือ มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ

2.1.1 การเรียนด้วยแบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

2.2.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 10 คาบ 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ที่มีประสิทธิภาพ
2. ครูผู้สอนวิชาอื่นสามารถนำแนวทางแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ไปพัฒนาหรือปรับปรุงให้เหมาะสมกับบรรณชาติวิชาที่ตนเองสอนได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึก
2. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ
3. กำหนดเนื้อหาที่จะสร้างแบบฝึกทักษะ
4. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
5. ออกแบบแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ให้มีเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

6. สร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความตามเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ตั้งไว้
7. นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านเพื่อหาค่าความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์ (ค่า IOC)
8. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ โดยใช้มาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale)
9. นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความไปหาค่าความเที่ยง ดังนี้
 - 9.1 ระบุบุคคล ทดลองใช้นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คน ที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน ระดับละ 1 คน เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาความสมบูรณ์ของเนื้อหาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยบันทึกข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไขแล้วนำไปปรับปรุง
 - 9.2 กลุ่มย่อย ทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 9 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกันคือ เก่ง ปานกลาง อ่อน ระดับละ 3 คน เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาความสมบูรณ์ของเนื้อหาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยบันทึกข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไขแล้วนำไปปรับปรุง
 - 9.3 กลุ่มใหญ่ ทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกันคือ เก่ง ปานกลาง อ่อน ระดับละ 10 คน เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาความสมบูรณ์ของเนื้อหาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจ ความ ผู้วิจัยบันทึกข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไขแล้วนำไปปรับปรุง และหาค่าประสิทธิภาพของชุดการเรียนหากได้ค่าประสิทธิภาพของชุดการเรียน (E1/E2) เท่ากับ 80/80 แล้วจึงนำชุดแบบฝึกไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รวมทั้งศึกษาเอกสาร ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ และทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
2. นำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทาง ด้านทฤษฎี และแนวคิด มาเป็นแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
3. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ จำนวน 5 แผน

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นพร้อมด้วยตารางวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ด้านวิธีการสอน และด้านการวัดและประเมินผล 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหา จากนั้นนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
5. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
6. นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เป็นกลุ่มทดลอง

การสร้างแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ
2. กำหนดเนื้อหาสาระและรูปแบบของแบบวัด
3. กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบวัดให้อยู่ในรูปจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ
5. สร้างข้อคำถามตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบ
6. นำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านวิธีการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงและความสอดคล้องของแบบวัด นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
7. นำข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแล้วมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบวัด ไปทดลองใช้ (try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดพระยาอภัย จำนวน 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและความเหมาะสมของเวลา
8. นำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความที่ได้แก้ไขสมบูรณ์แล้วไปใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ประสิทธิภาพของการใช้แบบฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ดังผลปรากฏตามตาราง

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ประสิทธิภาพด้าน	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
นักเรียนที่ทำแบบฝึกหัด ในแบบฝึกทักษะได้ผ่าน เกณฑ์ที่กำหนด (กระบวนการ)	30	50	1,240	82.93
นักเรียนที่ทำแบบทดสอบ วัดความสามารถทางการ เรียนได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (ผลลัพธ์)	30	30	755	83.89

จากตารางที่ 1 พบว่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประสิทธิภาพด้านกระบวนการได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 82.93 และ ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ได้สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 83.98 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรกของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบฝึกที่	จำนวน นักเรียน	รวม คะแนนเต็ม	คะแนน สอบได้	จำนวนนักเรียนที่ ทำแบบทดสอบ ท้ายแบบฝึกแล้ว ผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ
1. แบบฝึกการอ่านจับ ใจความจากนิทาน	30	300	250	83.33
2. แบบฝึกการอ่านจับ ใจความจากข่าว	30	300	254	84.67

3. แบบฝึกการอ่านจับใจความจากบทความ	30	300	245	81.67
4. แบบฝึกการอ่านจับใจความจากสารคดี	30	300	245	81.67
5. แบบฝึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น	30	300	246	82.00
คะแนนรวม			1,240	82.93

จากตารางที่ 2 พบว่า มีจำนวนนักเรียนทำทดสอบท้ายแบบฝึกในแต่ละแบบฝึกผ่านเกณฑ์ดังนี้

แบบทดสอบท้ายแบบฝึกที่ 1 การอ่านจับใจความจากนิทาน มีผู้ทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 83.33

แบบทดสอบท้ายแบบฝึกที่ 2 การอ่านจับใจความจากข่าว มีผู้ทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 84.67

แบบทดสอบท้ายแบบฝึกที่ 3 การอ่านจับใจความจากบทความ มีผู้ทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 81.67

แบบทดสอบท้ายแบบฝึกที่ 4 การอ่านจับใจความจากสารคดี มีผู้ทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 81.67

แบบทดสอบท้ายแบบฝึกที่ 5 การอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น มีผู้ทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 82.00

เมื่อนำร้อยละของนักเรียนในแต่ละแบบฝึกมาหาค่าเฉลี่ยร้อยละ พบว่า จำนวนนักเรียนที่ทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกทั้ง 5 แบบฝึกผ่านโดยเฉลี่ยรวมร้อยละ 82.93 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวแรก

ตารางที่ 3 ผลการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง ของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

แบบทดสอบ	จำนวน นักเรียน	รวม คะแนนเต็ม	คะแนน สอบได้	ร้อยละ
แบบทดสอบวัดผลความสามารถ ทางการเรียน	30	300	755	83.89

จากตารางที่ 4 พบว่า มีนักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลความสามารถทางการเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 83.89 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80 ตัวหลัง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลความสามารถทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏผลดังตาราง

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนกับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ t-test (Dependentsimple)

ผลการทดสอบ	N	\bar{X}	S.D.	t-test
ก่อนเรียน	30	21.03	1.60	-15.06*
หลังเรียน	30	25.17	1.48	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นประกอบด้วยแบบฝึกย่อย 5 แบบฝึก และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80 ที่ตั้งไว้ โดยเฉลี่ยเท่ากับ 82.93/83.89 ซึ่งสูงกว่ามาตรฐาน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีระดับคะแนนสูงกว่าก่อนการได้รับการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 82.93/83.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกดังกล่าวอย่างเป็นระบบตามหลักเกณฑ์การสร้างมีการวิเคราะห์และกำหนดจุดประสงค์ของการเรียน คัดเลือกเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึก เมื่อสร้างเสร็จได้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา จุดประสงค์ แล้วนำมาปรับแก้ ต่อจากนั้นนำแบบฝึกที่ปรับแก้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา จุดประสงค์และปรับแก้ตามคำแนะนำแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษา เวลาแล้วนำข้อบกพร่องที่พบไปปรับแก้จนได้แบบฝึกที่มีคุณภาพ สามารถนำไปทดลองใช้กับนักเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึก

1.2 ลักษณะของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมามีจุดเน้นที่ต้องการฝึกทักษะการอ่านข้อความในลักษณะต่าง ๆ กันโดยแยกเป็น 5 แบบฝึกดังนี้

1.2.1 แบบฝึกที่ 1 แบบฝึกการอ่านจับใจความจากนิทาน เป็นแบบฝึกที่มุ่งให้นักเรียนได้อ่านอย่างสนุกสนานไปกับนิทานที่มีตัวละครที่เป็นสัตว์ คน และสิ่งต่าง ๆ เนื้อเรื่องเป็นนิทานที่นักเรียนเคยอ่านมาบ้างหรือเคยมีผู้เล่าให้ฟัง การจัดกิจกรรมจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายากโดยมีจุดประสงค์ให้นักเรียน อ่านคำและบอกความหมายของคำหรือข้อความจากนิทานที่อ่านได้ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์หรือการกระทำจากนิทานที่อ่านได้ สรุปสาระสำคัญจากนิทานที่อ่านได้ ตอบคำถามเชิงเหตุผลจากนิทานที่อ่านได้และสรุปข้อคิดจากนิทานที่อ่านได้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นที่จะอ่านบทอ่านจากนิทาน

ในแบบฝึกแล้วทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสนุกสนาน จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 83.33

1.2.2 แบบฝึกที่ 2 แบบฝึกการอ่านจับใจความจากข่าว เป็นแบบฝึกที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากข่าวต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจ เป็นเรื่องที่นักเรียนเคยได้ยินหรือได้ฟังบ่อย ๆ จากการรับชมข่าวในโทรทัศน์หรือตามหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ อีกทั้งมีกิจกรรมที่ทำทนายให้นักเรียนได้ทดลองความสามารถในการตอบคำถามจากการอ่านข่าวนั้น ๆ ทำให้นักเรียนทราบรายละเอียดและจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 84.67

1.2.3 แบบฝึกที่ 3 แบบฝึกการอ่านจับใจความจากบทความ เป็นแบบฝึกที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากบทความง่าย ๆ เป็นบทความที่อ่านง่าย ๆ ไม่ยากเกินความสามารถของนักเรียน มีเนื้อหาที่น่าสนใจติดตามมีทั้งบทความที่นักเรียนคุ้นเคยกับเนื้อหาของบทความจะกล่าวถึงเรื่องราวที่ใกล้ตัวนักเรียน สนุกสนานน่าติดตาม ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ทราบรายละเอียดและจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้นและทำกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 81.67

1.2.4 แบบฝึกที่ 4 แบบฝึกการอ่านจับใจความจากสารคดี เป็นแบบฝึกที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากเรื่องราวของสารคดีต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจ สนุกสนาน เป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน นอกจากนี้เนื้อหายังมีรูปภาพประกอบอย่างชัดเจน บทเรียนเรียงลำดับจากง่ายไปหายากและมีกิจกรรมที่ทำทนายให้นักเรียนได้ทดลองความสามารถในการตอบคำถามจากการอ่านสารคดีนั้น ๆ ที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความสำคัญได้เร็วขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 81.67

1.2.5 แบบฝึกที่ 5 แบบฝึกการอ่านจับใจความจากเรื่องสั้น เป็นแบบฝึกที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากเรื่องราวล้าน ๆ ที่เป็นเรื่องใกล้ตัวของนักเรียนซึ่งนักเรียนอาจได้ยินเรื่องราวดังกล่าวในบทเรียนหรือจากคุณครู พ่อแม่ ผู้ปกครองเล่าให้ฟังมาบ้างแล้วและเรื่องสั้นนั้นเน้นความน่าสนใจ และสนุกสนาน มีภาพประกอบที่เหมาะสมสวยงาม อีกทั้งมีกิจกรรมที่ทำทนายให้นักเรียนได้ฝึกใช้ความคิดจากการอ่าน ทำให้นักเรียนสามารถอ่าน

จับใจความสำคัญของเรื่องสั้นต่าง ๆ ได้ดีขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบท้ายแบบฝึกผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 82.00

สรุปได้ว่า ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 82.93/83.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด อาจเนื่องมาจากแบบฝึกมีกระบวนการสร้างที่ดี ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วว่า มีความสอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียน มีการลำดับเนื้อหาจากเรื่องที่ย่างใกล้ตัว ไปหาเรื่องที่ยากใกล้ตัว และมีภาพตัวอย่างที่มีสีสันสวยงาม สะดุดตา น่าสนใจทำทนายให้เด็กอยากเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับนริศรา สุนทรราช (2554, หน้า 96) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.72/ 86.36 2) นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะมีค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้เท่ากับ 69.18 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 69.18 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดนัย แก้วงาม (2550, หน้า 75-76) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านท่าหลวงนาคำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการศึกษาพบว่า 1) ชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.58/ 83.36 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนของนักเรียนพบว่า ความสามารถทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีระดับคะแนนสูงกว่าก่อนการได้รับการเรียน เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

2.1 รูปแบบของการจัดกิจกรรมในแบบฝึกทั้ง 5 แบบฝึก มีลำดับขั้นตอนที่กระตุ้นให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดและทำความเข้าใจในเรื่องที่เรียนด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ

แนวคิดของจอร์จอร์ตัน ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ (2547, หน้า 42-43) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือประสบการณ์ของผู้อ่านนอกจากนั้นบทอ่านที่เลือกนำมาให้นักเรียนได้ศึกษาเป็นเรื่องที่มีการเรียบเรียงภาษาที่เข้าใจง่ายและมีองค์ประกอบเรื่องที่น่าสนใจนักเรียนจึงสามารถทำความเข้าใจแบบทดสอบได้ดีขึ้นตามลำดับ

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีการจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะการอ่านจับใจความได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 97) ที่กล่าวว่าหลักสำคัญในการอ่านจับใจความคือต้องได้อ่านในสิ่งที่ตนชอบย่อมเกิดความพึงพอใจ จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จแล้วจะสามารถพัฒนาการอ่านไปโดยไม่หยุดชะงักด้วยเหตุผลดังกล่าวสรุปได้ผลของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีระดับคะแนนสูงกว่าก่อนการได้รับการเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อมโดยศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกอย่างชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนเป็นไปตามลำดับขั้นตอนและบรรลุจุดประสงค์ตามที่กำหนดไว้

2. ในขณะที่นักเรียนฝึกอ่านจับใจความ ครูผู้สอนควรสังเกตนักเรียนว่าอ่านได้คล่องอ่านถูกต้องหรือไม่ เพราะนักเรียนบางคนอาจมีปัญหาในการอ่าน หรือมีคำบางคำที่ยากเกิน

ในระดับชั้นครูควรชี้แนะและให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ตลอดจนให้คำปรึกษาและกำลังใจตลอดระยะเวลาในการเรียน แต่ถ้านักเรียนที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ควรปล่อยให้เด็กฝึกด้วยตนเองเพื่อปลูกฝังให้รู้จักการเรียนรู้

3. ควรมีการบันทึกข้อบกพร่องของแบบฝึก พฤติกรรมของนักเรียนทุกคนโดยการสังเกตจากการทดลองกับนักเรียนไว้ด้วย เพื่อนำมาปรับปรุงในการใช้ครั้งต่อไป
4. ครูผู้สอนควรหาบทอ่านประเภทต่าง ๆ มาให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการอ่านจับใจความเพิ่มเติม อย่างหลากหลาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการใช้แบบฝึกการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยกับการสอนด้วยวิธีอื่น ๆ
2. ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนภาษาไทยสร้างแบบฝึกการอ่านจับใจความภาษาไทยในระดับชั้นอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ (2547, หน้า 42-43)
- ทัศนีย์ แก้วงาม ทัศนีย์ แก้วงาม. (2550). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความ กลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- นริศรา สุนทรราช. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ สอนภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- แวมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.